

1. Keskkonnakaitseloa taotlus

Taotlus

Taotluse number	T-KL/1027633-2
Taotluse liik	Keskkonnaloa taotlus

Taotleja andmed

Ärinimi / Nimi	Verston Eesti OÜ
Kontaktisik	Siim Pukk

Tegevuse ülevaade

Taotluse kokkuvõtlikult sõnastatud sisu	<p>Käesolevaga taotleb OÜ Verston Eesti Veltsi III liivakarjääris maavara kaevandamiseks keskkonnaluba 15 aastaks. Maavara kasutatakse tee- ja üldehituses.</p> <p>Veltsi III liivakarjääri lähi piirkonnas on riigiteede teehoiukava kohaselt suuremate taristuobjektidest planeeritud Pärnu-Rakvere-Sõmeru tee taastusremont 12,3 km ja 9,36 km pikkusel lõigul, millega kaasneb piirkonnas ehitusmaavarade vajaduse kasv. Antud objektid asuvad taotletavast Veltsi III liivakarjäärist 5-6 km kaugusel lõuna suunal. Taotletava ala kasutuselevõtt võimaldab oluliselt vähendada tulevaste taristuprojektide materjali transportimisega kaasnevaid kulutusi. Seega on oluline, et taristuobjektide varustamisel täitematerjalidega kaalutakse eelisjärjekorras karjääride kasutamist, mis asuvad lõpptarbijale kõige lähemal. OÜ Verston Eesti omab Veltsi (Pahnimäe) liivmaardlas Veltsi liivakarjääri, mis külgneb taotletava alaga. Veltsi liivakarjääri keskkonnaluba kehtib kuni 18.02.2029 ning kaevandatav varu on suuresti ammendunud. Eelnevast tulenevalt tagab Veltsi III liivakarjääri varu taotleja ressursikindluse taotletava ala piirkonnas.</p>
Parandustaotluse selgitus	<p>Parandati taotlust vastavalt Keskkonnaameti 10.03.2025 kirjale nr DM-131263-4.</p> <p>Tegevuskoha aadress on märgitud peamise tegevuskohana, kahte tegevuskohta ei saa lisada. Katastritunnus on lisatud.</p>
Tegevuse kirjeldus, iseloomustus, eesmärk ja põhjendus	<p>Mäenduslikud tingimused taotletavas Veltsi III liivakarjääris kaevandamiseks on soodsad. Mäeeraldisel on hea ligipääs, kuna karjäär külgneb taotleja enda karjääriga, kuhu on transporditeed ja ligipääs rajatud, mis kulgevad läbi taotletava ala. Olemasolevatel teedel on ühendus Rakvere-Haljala tugimaanteeaga (23).</p> <p>Olemasoleva karjäärialala servades leidub kohati koos kasuliku kihiga ka jäätmeid (vana metall, plastik). Kasuliku kihi katendiks on 0,0 - 1,0 m paksune mulla- ehk kasvukiht. Kasuliku kihi kogupaksus on keskmiselt ~3,4 m. Kasuliku kihi lamamipind on varieeruv, olles absoluutkõrgustel 69,5 - 75,0 m.</p> <p>Katendiks on muld (kasvukiht) ja üksikutes uuringuaukudes fikseeriti ka katendina orgaanikarikas liiv juurtega. Katendi maht mäeeraldisel on 11 tuhat m³. Karjääri avamisel tuleb vastavalt mäetööde etappidele mäeeraldiselt raadata mets, vajadusel juurida kändud ning seejärel koorida katend. Katend on otstarbekas eemaldada järk-järgult ning ladustada mäeeraldisel ja selle teenindusmaal. Mäeeraldisel teenindusmaale ladustatud katendit saab kasutada kaevandatud ala täitmiseks ja bioloogiliseks korrastamiseks. Korrastamistöödeks mittevajalik katendi võib võrandada vastavalt kehtivale seadusele.</p> <p>Kaevandamiseks kasutatakse ekskavaatorit. Varu väljamisel laetakse kaevise kalluritele ning transporditakse karjäärist välja. Vajadusel toimub eelnevast materjali töötlemine.</p> <p>Konkreetne kaevandamise tehnoloogia ja selleks kasutatavad masinad määratakse kaevandamise projektiga, mis koostatakse peale keskkonnaloa väljastamist.</p>
Tegevusega kaasneva võimalike keskkonnamõjude (lõhn, müra, vibratsioon, tolm jne) kirjeldus	Seletuskiri ptk. 6

Käitis/tegevuskoht

Nimetus	Veltsi III liivakarjäär
Aadress	Aksli, Päide küla, Rakvere vald, Lääne-Viru maakond
Territoriaalkood	6567
Katastritunnus(ed)	66201:001:0715; 19002:004:0071
Objekti L-EST97 koordinaadid	X: 6587345, Y: 630602
Käitise territoorium	Ruumikuju: 1 lahustükk. Puudutatud katastriüksus: Aksli (66201:001:0715).
Loa taotletav kehtivusaeg	Tähtajaline
Kehtivus aastates	15 aastat

Alates	
Kuni	

Puudutatud kohalikud omavalitsused

KOV nimetus	KOV EHAK kood
Haljala vald, Lääne-Viru maakond	0191
Rakvere vald, Lääne-Viru maakond	0661

1.1. Reovee, sh ohtlike ainete juhtimine ühiskanalisatsiooni

Ei ole asjakohane

6. Eriosa - Maapõu

6.1. Maavara kaevandamine

Maardlad

Maardla ja mäeeraldis

Jrk nr	1.
Mäeeraldise liik	uus mäeeraldis
Registrikaardi nr	371
Maardla nimetus	Veltsi (Pahnimäe)
Maardla osa nimetus	
Maardla põhimaavara	liiv
Mäeeraldise nimetus	Veltsi III liivakarjäär
Mäeeraldisel on teenindusmaa	Jah
Mäeeraldise ruumikuju	Ruumikuju: 1 lahustükk.
Teenindusmaa ruumikuju	Ruumikuju: 1 lahustükk.
Mäeeraldise pindala (ha)	1.31
Käitise ehk mäeeraldise teenindusmaa pindala (ha)	1.31
Kaevandatava katendi kogus (tuh m³)	11
Kaevandatava mulla kogus (tuh m³)	11
Kaevandatud maavara kasutamise otstarve	üld- ja teedeehitus
Minimaalne tootmismahd aastas	
Keskmine tootmismahd aastas	4

Plokid

Nimetus	Kasutusala	Liik	Varu		
			Kogus	Ühik	Kuupäev
10 plokk	1207 - täiteliiv	aT - aktiivne tarbevaru	46	tuh m³	01.10.2024
11 plokk	1207 - täiteliiv	aT - aktiivne tarbevaru	5	tuh m³	01.10.2024

Tegevusala andmed

Jrk nr	Kasutusala	Maksimaalne aastane tootmiskaht		Kaevandav varu	
		Kogus	Ühik	Kogus	Ühik
1.	1207 - täiteliiv			45.50	tuh m³

Geoloogilised uuringud

Jrk nr	1.
Geoloogilise uuringu loa omaja	Verston Eesti OÜ
Geoloogilise uuringu loa registreerimise number	L.MU/519428
Geoloogilise uuringu loa kehtivuse aeg	06.09.2026
Geoloogilise uuringu aruande nimetus	Veltsi (Pahnimäe) liivamaardla Veltsi VI uuringuruumi geoloogilise uuringu aruanne (varu seisuga 01.10.2024)
Geoloogiafondi number	9943
Maavaravaru arvele võtmise otsuse number	2547
Maavaravaru arvele võtmise otsuse kuupäev	23.12.2024

Kaevandatud maa korrastamine

Kaevandatud maa kasutamise otstarve	metsamaa
-------------------------------------	----------

6.2. Graafilised lisad ja lisadokumendid

Graafilised lisad

Keskkonnaloa määeraldise plaan	Lisa 1: Gr._lisa_1_Maeeraldise_plaan.pdf
Keskkonnaloa geoloogilised läbilõiked	Lisa 2: Gr._lisa_2_Geoloogilised_Labiloiked.pdf
Keskkonnaloa korrastatud maa plaan	Lisa 3: Gr._lisa_3_Korrastatud_ala_plaan.pdf

Lisadokumendid

Taotluse juurde käiv seletuskiri	Lisa 4: Veltsi_III_liivakarjaari_SK.asice
Maavara arvele võtmise dokumendi ära kiri	Lisa 5: MA_korraldus_23.12.2024_nr_2547.asice
Üldgeoloogilise uurimistö aruanne või geoloogilise uuringu aruanne	Lisa 6: Aruanne__Veltsi_VI_.asice

GIS ja CAD failid	<p>Lisa 7: isojooned_lamam_EH.dgn.dgn</p> <p>Lisa 8: Maeeraldise_ja_selle_teenindusmaa_ruumikuju.dgn</p> <p>Lisa 9: isojooned_maapind_EH.dgn.dgn</p>
-------------------	--

7. Teave keskkonnamõju hindamise eelhinnangu andmiseks

Tegevuse täpsustus, füüsilised näitajad ning asjakohasel juhul lammutustööde kirjeldus	<p>Mäenduslikud tingimused taotletavas Veltsi III liivakarjääris kaevandamiseks on soodsad. Mäeeraldisele on hea ligipääs, kuna karjäär külgneb taotleja enda karjääriga, kuhu on transporditeed ja ligipääs rajatud, mis kulgevad läbi taotletava ala. Olemasolevatel teedel on ühendus Rakvere-Haljala tugimaanteega (23).</p> <p>Olemasoleva karjääriala servades leidub kohati koos kasuliku kihiga ka jäätmeid (vana metall, plastik). Kasuliku kihi katendiks on 0,0 - 1,0 m paksune mulla- ehk kasvukiht. Kasuliku kihi kogupaksus on keskmiselt ~3,4 m. Kasuliku kihi lamamipind on varieeruv, olles absoluutkõrgustel 69,5 - 75,0 m. Katendiks on muld (kasvukiht) ja üksikutes uuringuaukudes fikseeriti ka katendina orgaanikarikas liiv juurtega. Katendi maht mäeeraldisel on 11 tuh m3. Karjääri avamisel tuleb vastavalt mäetööde etappidele mäeeraldisele raadata mets, vajadusel juurida kändud ning seejärel koorida katend. Katend on otstarbekas eemaldada järk-järgult ning ladustada mäeeraldisel ja selle teenindusmaal.</p> <p>Mäeeraldise teenindusmaale ladustatud katendit saab kasutada kaevandatud ala täitmiseks ja bioloogiliseks korrastamiseks. Korrastamistöödeks mittevajalik katendi võib võõrandada vastavalt kehtivale seadusele.</p> <p>Kaevandamiseks kasutatakse ekskavaatorit. Varu väljaminek laetakse kaevandamiseks kalluritele ning transporditakse karjäärist välja. Vajadusel toimub eelnevalt materjali töötlemine.</p> <p>Konkreetsed kaevandamise tehnoloogia ja selleks kasutatavad masinad määratakse kaevandamise projektiga, mis koostatakse peale keskkonnanaloo väljastamist.</p>
Tegevuse asukoht ja eeldatava mõjuala kirjeldus	<p>Mäeeraldise ja selle teenindusmaa pindala 1,31 ha asub Päide külas, Rakvere vallas, Lääne-Viru maakonnas eraomandisse kuuluval kinnistul Aksli (66201:001:0715) ja Kisuvare külas, Haljala vallas, Lääne-Viru maakonnas riigil kuuluval kinnistul Augupõllu (19002:004:0071). Maaomanik on andnud nõusoleku oma maal keskkonnanaloo taotlemiseks (Lisa 1). Taotletavast alast ~5 km kaugusele kagu suunda jääb Rakvere linn.</p> <p>Taotletava ala näol on tegemist valdavalt metsamaaga, kus maapinna reljeef on liigestatud ja muutlik. Maapinna absoluutkõrgused jäävad vahemikku 75 - 90 m. Mäeeraldise piirneb loodest Rakvere-Haljala maantee (nr 23) kaitsevööndiga ja idast ja lõunast Veltsi karjääriga (Veltsi karjäär 66201:001:1110).</p> <p>Veltsi III liivakarjäär piirneb lõunast kohaliku omavalitsuse kaitstava kohaliku kaitse all oleva loodusobjektiga Pahnimäe maastikukaitsealaga (tunnus KLO5000025). Pahnimäe maastikukaitseala on loodud 1958. aastal eesmärgiga kaitsta ja tutvustada jääaegset pinnamoodustist Pahnimäe oosi ja tagada kaitsealuste liikide ja nende kasvukohtade kaitse. Rakvere Vallavolikogu 30.08.2017. a määruse nr 8 „Pahnimäe maastikukaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri“ alusel on moodustatud täna kehtivad kaitseala piirid ja kaitse-eeskiri.</p> <p>Lähimad majapidamised asuvad teisel pool Rakvere-Haljala maanteed taotletavast mäeeraldisele ~100 m kaugusel idas Luha (19002:004:0106) ja Kasetuka (19002:004:0093) kinnistutel ning ~150 m kaugusel põhjas Antsu (19002:004:0850) kinnistul.</p> <p>Veltsi III liivakarjäärist lõunasse ja idasse jääb Veltsi (Pahnimäe) liivamaardla (registrikaardi nr 0371), kus Verston Eesti OÜ kaevandab keskkonnanaloo nr LVIM-025 alusel Veltsi karjäärist ehitusliiva aktiivse tarbevaru plokist 1. Taotletavast alast lõunasse jääb Veltsi II liivakarjäär, kus kaevandab Päide Liiv OÜ keskkonnanaloo nr KL-513645 alusel täiteliiva aktiivse tarbevaru plokist 3. Lisaks kattub ala suures osas Eesti põlevkivimaardla Haljala uuringuvälja (registrikaardi nr 0033) põlevkivi passiivse reservvaru plokiga 19 ja osaliselt ka põlevkivi passiivse reservvaru plokiga 6.</p>
Tegevusega oluliselt mõjutatavate keskkonnanähtude kirjeldus	<p>Liiva kaevandamisel on peamiseks keskkonda mõjutavateks teguriteks müra, tolm ja maastikupildi visuaalne muutumine.</p> <p>Veltsi III liivakarjääris kaevandamisel tekib müra peamiselt kahest allikast: transpordimüra ja kaevandamise käigus masinate poolt tekitatav müra. Transpordimüra ei ole pidev ja karjääri pideva töötamise korral on määrav mäeeraldisel töötavate masinate poolt tekitatav (kumuleeruv) müra. Müra tekitavad karjääris töötavad kaevandamismasinad – ekskavaator, frontaallaadur, kallur.</p> <p>Vastavalt Eesti Vabariigi keskkonnaministri poolt 16.12.2016. a. kehtestatud määrusele nr 71 "Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid" tohib II kategooria segaalas olla müratase päevasel ajal 60 dB ning öösel 45 dB. Maavara kaevandamise, töötlemise ja transportimisega kaasneb müra, mida tekitavad karjääris töötavad kaevandamismasinad. Transpordimasinatele on müra normeeritud. Ekskavaatorite, buldoosrite, veokite ja kopplaadurite müratase jääb vahemikku 80...90 dB. Müraallikast eemaldudes müratase alaneb. Avamaal 100 m kaugusel alaneb müratase 32 dB, 200 m kaugusel 38 dB ja 300 m kaugusel on sumbumine 5 dB iga 50 m kohta. Lähim elumaja jääb katastriüksusele Kasetuka (19002:004:0093). Talu õueala jääb mäeeraldise lõunapiirist ~100 m kaugusele ida suunda.</p>

	<p>Arvutuslik kaevandamise käigus tekkiv maksimaalne müra lähedaimal paiknevas maja-pidamises jääb karjääri äärealal elamule lähimas punktis töötamisel kuni 65 dB, mis on üle maksimaalse lubatu. Silmas tuleb pidada, et arvutuslikus maksimaalses müratasemes ei ole arvestatud ühegi müra levikut looduslikult takistava meetmega (kõrghaljastus, maapinna reljeef jm) ning on arvestatud masina paiknemisega majapidamisele lähimas punktis. Samuti tuleb silmas pidada, et ülenormatiivne müra levib üldjuhul peamiselt karjääriala piires töötavate masinate ja seadmete ümber kuni ca 40 m ulatuses. Samuti jääb karjääri ja majapidamise vahele Rakvere- Haljala tugimaantee (23), mille mürafooni taha jääb karjääri mürafoon. Eelnevast lähtudes karjääritegevus tõenäoliselt piirkonna päevasele mürafoonile suurt mõju ei avalda. Arvestades üksikmajapidamise kaugust taotletavast mäeeraldisest, arvutuslikku maksimaalset mürataset ja seda, et mäeeraldis on ümbritsetud metsaga, võib põhjendatult eeldada, et karjääri tegevuse müra mõju ei ulatu lähima majapidamiseni.</p> <p>Tolmu võib vähesel määral eralduda maavara väljamisel, kuid enamjaolt on looduslikus olekus liiv niiske ning ei tolma. Tolmu levik mäetööde juures on üldjuhul lokaalne, vajadusel on võimalik kasutada leevendusmeetmeid (teede ja kaevise niisutamine). Liiva ladustamisel puistangusse või laadimisel kallurisse on PMSum emissiooni faktoriks 0,00060 kg/t ning PM10 faktoriks 0,00028 kg/t. Aastase kaevandamise mahu 4 tuh m³ korral on tahkete osakeste summaarne heitkogus 0,004 t ja PM10 osakeste heitkogus 0,002 t ning keskkonnaministri 14.12.2016 määruses nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba” toodud künniskoguseid kaevandamistegevuse käigus ei ületata.</p> <p>Kaevandamisega kaasneb karjäärimasinate ja transpordivahendite sisepõlemismootorite tööst lähtuvate heitgaaside (NOX, SO₂ ja lenduvad orgaanilised ühendid) heide õhku. Taotletavas Veltsi III liivakarjääris on planeeritud vaid tehniliselt korras ja nõuetele vastavate mehhanismide kasutamine, mis minimeerib seadmete heitgaasidest tulenevat õhusaastet.</p> <p>Taotletavas Veltsi III liivakarjääris on kogu varu veepealne, millest tulenevalt pole põhjust arvata, et kaevandamisel oleks oluline negatiivne mõju ümbruskonnas asuvate salvkaevude jt veekogude veetasemele ja -varustusele.</p> <p>Mõju põhjavee keemilisele koostisele on liiva kaevandamisel reeglina seotud kasutatava tehnika avariilukordadega. Kuna kasutatav tehnika sisaldab ja kasutab töötamiseks määrdeaineid ja kütust, siis on võimalik, et esineb nende lekked. Kasutades tehniliselt korras seadmeid ja neid regulaarselt hooldades on lekete tõenäosus väike ja lekked kiiresti avastatavad. Samas avariilukorra tekkimise tõenäosus ei ole suurem, kui mõnes teises rasketehnikaga seotud tegevusalal (nt põllumajandus).</p> <p>Kaevandamisel ja masinate hooldamisel tuleb rangelt jälgida, et pinnasesse ei satuks kütust ega õli. Masinate suuremahulisi hooldusi ja remonttöid ei plaanita karjäärialal teha, kuid vajadusel teostatakse väiksemad remonttööd ja korralised hooldused selleks kohaldatud alal.</p> <p>Kõige tõenäolisem pinnase kvaliteeti mõjutav avari, mis kaevandamistööde käigus võib juhtuda, on diiselkütuse või õli leke masinatest. Reostuse vältimiseks tuleb rangelt jälgida, et kaevandamis- ja laadimiskohtades ei satuks diiselkütust ega määrdeõli karjääri põhja. Seadmete tankimine ja hooldus peab toimuma väljaspool karjääri või selleks spetsiaalselt ettevalmistatud plastil, mis on varustatud õlitõrje vahenditega. Õnnetuse kohas tuleb reostunud pinnas kiiresti eemaldada ja anda üle vastavat litsentsi omavale jäätmekäitlusasutusele.</p> <p>Mäeeraldisel on hea ligipääs, kuna karjäär külgneb taotleja enda karjääriga, kuhu on transporditeed ja ligipääs rajatud, mis kulgevad läbi taotletava ala. Olemasolevaid teid on kasutatud kogu taotletava alaga külgneva Veltsi liivakarjääri kehtivusaja vältel ning taotlejale teadaolevalt ei ole kaebusi selles osas esitatud ega tee konditsiooni kahjustatud.</p> <p>Taotletavas Veltsi III liivakarjääris on kaevandamine majanduslikult otstarbekas ning sellest tulenevalt tuleb loa andjal eelnevalt kaaluda antud asukoha väärtuslike alade säilimist võrreldes maavara kasutusele võtmisega, sh kaevandamisega kaasnevaid mõjusid väärtuslikele maastikukomponentidele ning vajadusel rakendatavaid leevendusmeetmeid.</p> <p>Veltsi III liivakarjääris kaevandamisel jäätmeid ega reovett ei teki – kogu kasulik materjal turustatakse ning mäeeraldiselt eemaldatud katend ladustatakse mäeeraldisel teenindusmaal aunades ning kasutatakse maksimaalses mahus kaevandatud maa korrastamiseks või võõrandatakse vastavalt kehtivale seadusele. Kaevandaja on teadlik, et juhul, kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmeid siiski tekib, on kohustus esitada ka kaevandamis-jäätmekava.</p> <p>Korrastamistöödega alustatakse kaevandamise käigus esimesel võimalusel (tehniline korrastamine otstarbekas teostada paralleelselt kaevandamisega) ning korrastamisprojekt koostatakse samuti esimesel võimalusel.</p>
Teave kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju kohta	
Kavandatava tegevuse erisused ja meetmed	

8. Taotluse lisad

Nimetus	Manus
Veltsi III KLT graafika	Lisa 10: Veltsi_III_liivakarjaari_graafika.asice
Maaomaniku kooskõlastus	Lisa 11: Kooskolastus__Aksli_kinnistu_.asice